

ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา

เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

จำปีหนองแขม

ทะเบียนเลขที่ สข 66100200

เพื่อให้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นไปตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จำปีหนองแขม คำขอเลขที่ 63100257 ทะเบียนเลขที่ สข 66100200 ซึ่งมีรายการทางทะเบียนตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันยื่นคำขอขึ้นทะเบียน 26 ตุลาคม 2563

ประกาศ ณ วันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2566

(นายวุฒิไกร ลีระพันธุ์)
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

จำปีหนองแขม

Nongkhaem White Champaka หรือ Champee Nongkhaem

- (1) เลขที่คำขอ 63100257 ทะเบียนเลขที่ สช 66100200
- (2) วันที่ยื่นคำขอ 26 ตุลาคม 2563 วันที่ขึ้นทะเบียน 26 ตุลาคม 2563
- (3) ผู้ขอขึ้นทะเบียน วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกจำปีหนองแขม
ที่อยู่ เลขที่ 31 หมู่ที่ 2 แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร 10160
- (4) รายการสินค้า ดอกจำปี
- (5) คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า

คำนิยาม

จำปีหนองแขม (Nongkhaem White Champaka หรือ Champee Nongkhaem) หมายถึง จำปีขาว ดอกมีสีขาวหรือขาวนวล รูปร่างเรียวยาว กลีบดอกหนา แข็งแรง ไม่ซี่ง่าย มีความหอมคงทน แม้ทิ้งไว้นานก็ยังมีกลิ่นหอม ปลูกในพื้นที่ 4 เขตของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เขตหนองแขม เขตบางแค เขตบางบอน และเขตทวีวัฒนา

ลักษณะของสินค้า

- (1) พันธุ์จำปี : จำปีขาว หรือ *Michelia alba* DC.
- (2) ลักษณะทางกายภาพ
- รูปร่าง รูปร่างเรียวยาว
  - กลีบ หนา แข็งแรง ไม่ซี่ง่าย
  - สี ขาวหรือขาวนวล
  - กลิ่น มีความหอมคงทน แม้ทิ้งไว้นานก็ยังมีกลิ่นหอม

กระบวนการผลิต

การปลูก

(1) ใช้ต้นหรือกิ่งพันธุ์จำปีขาว ซึ่งมาจากการขยายพันธุ์ด้วยวิธีการตอนกิ่งหรือการชำจากต้นพันธุ์ในพื้นที่แหล่งผลิต 4 เขตของกรุงเทพมหานคร คือ เขตหนองแขม เขตบางแค เขตบางบอน และเขตทวีวัฒนา ที่มีความแข็งแรงสมบูรณ์ หรือแหล่งผลิตกิ่งพันธุ์ที่มีความเชื่อมโยงกับพื้นที่แหล่งผลิตข้างต้นและเป็นกิ่งที่มีความแข็งแรงสมบูรณ์เช่นกัน

(2) ขั้นตอนการปลูก เตรียมพื้นที่โดยการยกร่องกว้าง ประมาณ 6 เมตร สลับกับท้องร่องลึกประมาณ 1 เมตร และกว้างประมาณ 4 เมตร หรือตามความเหมาะสมของพื้นที่หลังจากเตรียมดินและตากดินไว้ประมาณ 10 - 15 วัน จึงนำต้นพันธุ์จำปีที่ตอนกิ่งหรือชำไว้มาลงดิน ระยะห่างระหว่างต้นประมาณ 4 เมตร หรือตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยปลูกตามความยาวของร่องสวน ร่องละ 1 แถว

(3) ฤดูกาลในการปลูกจำปี สามารถปลูกได้ทุกฤดูกาล

การดูแลรักษา

ควรรดน้ำทุกวันอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง ให้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยวิทยาศาสตร์ตามความเหมาะสม และตัดแต่งกิ่งอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

การเก็บเกี่ยว

เมื่อต้นจำปีมีอายุ 1.5 - 2 ปี หรือมีความสูงประมาณ 1.5 เมตร สามารถเริ่มเก็บผลผลิตได้ และเก็บได้อย่างต่อเนื่องทุกวันตลอดทั้งปี โดยจะเก็บเกี่ยวในช่วงกลางคืน เนื่องจากเป็นช่วงที่ดอกจำปีอยู่ในระยะดอกตูมหรือเริ่มแย้มบาน ซึ่งจะเป็นช่วงที่ดอกจำปีมีความสวยงามและมีกลิ่นหอมเหมาะต่อการนำไปใช้งาน

การบรรจุหีบห่อเพื่อจำหน่าย

หลังเก็บดอกจำปีจากต้น จะนำมาคัดแยกขนาดดอก และบรรจุลงในถุงพลาสติกใสหรือบรรจุภัณฑ์อื่น จำนวนถุงละประมาณ 100 ดอก หรือตามความเหมาะสมของบรรจุภัณฑ์ แล้วนำไปบรรจุลงในกล่องโฟมหรือภาชนะบรรจุที่สามารถรักษาความเย็นได้ และอาจโรยทับด้วยน้ำแข็งพร้อมปิดฝาเพื่อนำส่งตลาด

การบรรจุหีบห่อ

(1) รายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ ฉลากหรือหีบห่อ ให้ประกอบด้วยคำว่า “จำปีหนองแขม หรือ Nongkhaem White Champaka หรือ Champee Nongkhaem”

(2) ให้ระบุ ชื่อ - ที่อยู่ ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการค้า ที่ติดต่อกับ

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ปลูกจำปีหนองแขม ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ด้านทิศตะวันตก ฝั่งธนบุรี ครอบคลุมพื้นที่ 4 เขตคือ เขตหนองแขม เขตบางแค เขตบางบอน และเขตทวีวัฒนา ระหว่างละติจูดที่ 13 องศา 39 ลิปดาเหนือ ถึง 13 องศา 47 ลิปดาเหนือ และระหว่างลองจิจูดที่ 100 องศา 20 ลิปดาตะวันออก ถึง 100 องศา 24 ลิปดาตะวันออก ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกจำปีที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ และเป็นแหล่งใหญ่แหล่งเดียวของกรุงเทพมหานคร ผลิตดอกจำปีมากกว่าครึ่งหนึ่งของประเทศมาจากพื้นที่นี้ พื้นที่โดยรวมเป็นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม ชุดดินที่สำคัญในพื้นที่ได้แก่ ชุดดินบางเขน ซึ่งมีลักษณะดินเป็นดินเหนียว อุ่มน้ำได้ดี ระบายน้ำได้เร็ว มีแหล่งน้ำจากแม่น้ำสายหลัก 2 สาย คือ แม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำท่าจีน มีคลองหลักและคลองย่อยมากมาย มีลักษณะน้ำขึ้นน้ำลง บางฤดูกาลที่มีน้ำทะเลหนุนอาจทำให้น้ำกร่อยเพียงเล็กน้อย แต่ค่าความเค็มโดยรวมอยู่ในระดับที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อการปลูกจำปี และผลจากการที่มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นชายฝั่งทะเลทำให้ได้รับอิทธิพลจากลมทะเล มีปริมาณน้ำฝนพอเพียง เกษตรกรสามารถทำสวนแบบยกร่องเพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ได้ตลอดปี และสภาพภูมิอากาศ มีอุณหภูมิค่อนข้างอบอุ่น เอื้อต่อการออกดอกของต้นจำปี เนื่องจากต้นจำปีจะออกดอกน้อยหากสภาพอากาศหนาวเย็นและจะออกดอกได้ดีในช่วงที่มีสภาพอากาศอบอุ่น ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตต่อไร่ตลอดทั้งปีค่อนข้างสูง

จากสภาพภูมิศาสตร์ที่เป็นแหล่งเหมาะสมต่อการเพาะปลูกจำปี ดอกจำปีหนองแขมที่ผลิตได้จึงมีคุณภาพดี มีความหอมคงทน แม้ทิ้งไว้นานก็ยังมักกลิ่นหอม อีกทั้งยังมีกลีบดอกที่หนา แข็งแรง ไม่ร่วงง่าย เหมาะแก่การเก็บรักษาและขนส่งมากกว่าจำปีทั่วไป

ประวัติความเป็นมา

จำปีหนองแขม เริ่มปลูกครั้งแรกในพื้นที่เขตหนองแขม ในช่วงปี พ.ศ. 2536 ต่อมามีการขยายพื้นที่ทำการเกษตรของเครือญาติเกษตรกรสวนจำปีหนองแขม ส่งผลให้มีการนำต้นพันธุ์จำปีหนองแขมไปปลูกเพิ่มขึ้นในพื้นที่เขตบางแค เขตบางบอน และเขตทวีวัฒนา ซึ่งเป็นพื้นที่เชื่อมต่อถึงกัน ทำให้ในกรุงเทพมหานครมีพื้นที่ปลูกจำปีหนองแขมครอบคลุมในพื้นที่ 4 เขต คือ เขตหนองแขม เขตบางแค เขตบางบอน และเขตทวีวัฒนา นับเป็นแหล่งเพาะปลูกจำปีแหล่งที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ มีพื้นที่รวมกันนับพันไร่

จำปีหนองแขม เป็นที่รู้จักแพร่หลาย และเป็นที่ยนิยมของคนไทยทั่วประเทศ โดยการนำไปใช้ในรูปของดอกไม้สด ใช้ในการตัดประดับผม นำไปร้อยเป็นพวงมาลัย เป็นอุบะ ประดับบ้านเรือน ใช้ตามประเพณีวันสำคัญ และใช้ในการเคารพบูชาบุคคลสำคัญหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นับถือ รวมถึงนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เช่น น้ำอบ น้ำหอมดอกจำปี เจลล้างมือดอกจำปี ครีมน้ำดอกจำปี เกลือขัดผิวกลิ่นดอกจำปี เป็นต้น จำปีหนองแขมมีคุณภาพดี ดอกมีสีขาวหรือขาวนวล รูปร่างเรียวยาว กลีบดอกหนา แข็งแรง ไม่ช้ำง่าย มีความหอมคงทน แม้ทิ้งไว้นานก็ยังมีกลิ่นหอม ในทุกๆ วันผลผลิตดอกจำปีหนองแขมจำนวนมากจะถูกส่งไปยังปากคลองตลาด ซึ่งเป็นตลาดขายดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ ก่อนจะถูกส่งต่อไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวมถึงการส่งออกไปยังต่างประเทศ เช่น จีน สิงคโปร์ และไต้หวัน เป็นต้น

(7) ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การปลูกและผลิตจำปีหนองแขม ครอบคลุมพื้นที่ 4 เขตของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เขตหนองแขม เขตบางแค เขตบางบอน และเขตทวีวัฒนา รายละเอียดปรากฏตามแผนที่

(8) การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

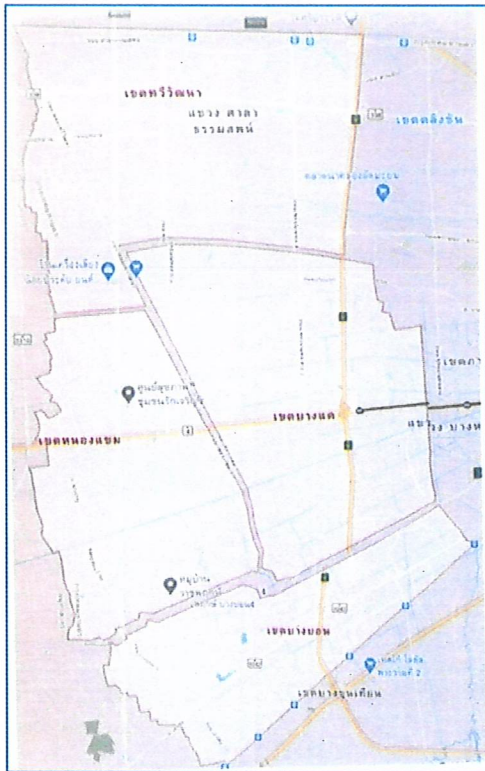
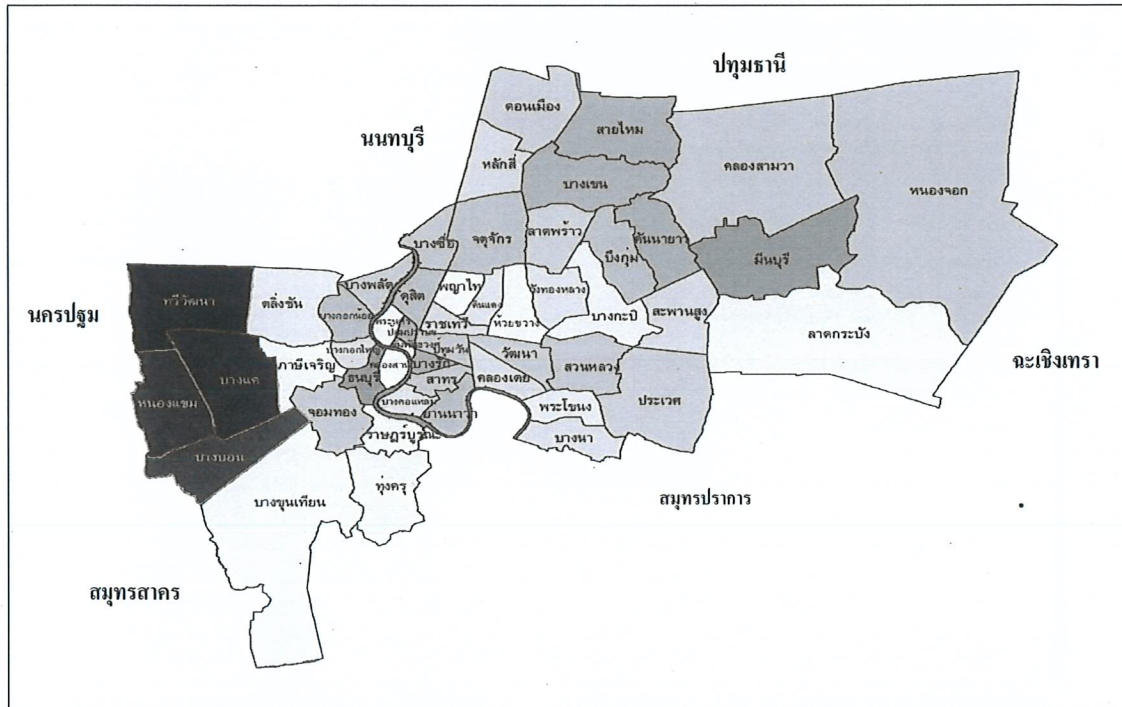
- (1) จำปีหนองแขม จะต้องปลูกและผลิตในเขตพื้นที่ที่กำหนด และตามกระบวนการผลิตข้างต้น
- (2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต ผู้ประกอบการค้า จำปีหนองแขม รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

(9) เจื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

- (1) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า ที่ประสงค์จะขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จำปีหนองแขม
- (2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จำปีหนองแขม และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์ จำปีหนองแขม

ขอบเขตพื้นที่การปลูกและผลิต จำปีหนองแขม ครอบคลุมพื้นที่ 4 เขตของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เขตหนองแขม เขตบางแค เขตบางบอน และเขตทวีวัฒนา